AKBABA

Italya — Heeeey , kapıyı aç , sana yirminci asrın medeniyetini getirdim!..

7 saatlık pudra!

Yüzün parlaklığını izale ve cildin güzelliğini idame için tekrar tekrar pudralanmıya lüzum yoktur. Son bir keşif, size yalnız bir defa pudralanmağı ve bununla teninizin tazeliğini ve yumuşaklığını 7 saat koruyacağınızı temin ediyor. «Krem köpüğü» tâbir edilen bu şayanı hayret cevher, şimdi imtiyazlı bir usul dairesinde TOKALON pudrasile karıştırılmıştır. Bu suretle TOKALON pudrası diğer adi pudralardan beş defa daha uzun müddet sabit kalır. En sıcak havalarda en yorucu tenis maçlarından, uzun dans suvarelerinden sonra bile kat'iyyen bir parlaklık izi bırakmaz. TOKALON pudrası, bin genç kızın nermin ve taze tenini temin, hiçbir erkeğin mukavemet edemiyeceği sehhar bir güzellik bahşeder. Hemen bugünden bir kutu alıp tecrübe ediniz. Sair birçok pudralardan ne kadar farklı olduğunu göreceksiniz. Çünkü terkibinde «Krem Köpüğü» bulunan yegâne pudra TOKALON pudrasıdır.

Ayaklarınıza iyi bakınız

Çok yürümekten ayaklarınız terler, acır, hatta şişer, adeta güçlükle yürüyebilirsiniz.

Bununla beraber hayat güçleşti. İşlerinizde muvaffak olabilmeniz için ötede beride dolaşmanız lâzımdır. Ve istirahat zamanlarınızda da biraz hava almak için dolaşmak istersiniz, fakat ayaklarınızın sancısından kımıldamak için bile haliniz yoktur. Velhasıl sancıyan ayaklarınızla hayatınız zehir olur.

Derhal "RADİO-SALTS„ kullanınız, akşamları bu madde ile karıştırılmış bir ayak banyosu yapınız. Sancı ve şişkinlikleri derhal izale eder. İlk banyoda ferahlıyacak ve bir kaç gün sonra hiçbir şeyiniz kalmıyacak, tekrar yaşamaktan zevk duymağa başlıyacaksınız.

Bilecik Rakısı

Halis üzümden çekilmiş, uzun müddet fıçılarda dinlendirilmiş olan nefis

Blecik Rakısından

akşamları içeceğiniz birkaç kadeh

Bütün yorgunluklarınızı

unutturacak, neş'e ve dincliğinizi arttıracaktır.

Dikkat

İstanbulun havası gene oynaklaştı: Şimdi buram buram terleten bir sıcak.. Şimdi ürperten bir rüzgâr!

Şimdi, nefes aldırmıyan bir güneş.. Şimdi bulut yüklü bir gök!

Böyle havalarda, en iyi koruyucu nedir, bilir misiniz?..

Şemsiye değil, pardesü değil.. Bir paket

E. NEŞET

kinini cebinizde bulunsun kâfi!

E. Neş'et kininleri, böyle rütubetli havalarda vücudu daima hastalığa karşı tutan bir sağlık sigortasıdır.

Eğer evinize E. Neş'et kinini giriyorsa: Nezle, grip, sıtma giremez!

Sahibi ve Umumî Neşriyat Müdürü
Yusuf Ziya
Basıldığı yer : AKŞAM MATBAASI

AKBABA

Yıl 13 — Cumartesi, 7 Eylûl 1935 — Sayı 87

Müessisleri :
Yusuf Ziya Ortac — Orhan Seyfi Orhon
ABONE : Türkiye için, yıllığı 500, altı aylığı 250, üç aylığı 125 kuruş
ECNEBİ : Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş
ADRES : İstanbul, Ankara caddesi, AKBABA
Telefon : 22129 Sayısı 10 Kuruş

Taklit !

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, bir gün, kızlar ağası haber almış ki, meşhur bir mukallit varmış, herkesi gülmekten bayıltıyormuş.

Emretmiş:

— Çabuk şu herifi getirin de beni biraz güldürsün!

Mukallidi bulup getirmişler.. Adam sormuş:

— Efendi hazretleri, ne taklidi yapayım?

— Ne istersen yap!

— Çerkes taklidi yapayım mı?..

Kızlar ağası, dehşetle parmağını dudaklarına götürerek:

— Suuuus, demiş, baş kadın efendi Çerkestir, duyarsa kıyametleri koparır!

— Başüstüne efendimiz.. Arnavut taklidi yapayım mı?

Kızlar ağası, gözlerini açarak:

— Sakın haaa, demiş, silâhçı başı Arnavuttur, işitirse bizi öldürür!

— Emredersiniz efendimiz.. Ermeni taklidi yapayım mı?

Kızlar ağası, telâşla ayağa kalkarak:

— Olmaaaz, demiş, kuyumcu başı Ermenidir, haber alırsa gücenir!

Nihayet, her saydığı lehçe bir itirazla karşılanan mukallit sormuş:

— Peki, ne taklidi yapayım?.. Siz emrediniz!

Kızlar ağası, hiç düşünmeden cevap vermiş:

— Canım, masa taklidi yap.. İbrik taklidi yap, testi taklidi yap!

Adamcağız da yapmış: İki ellerini yere koyarak masa, bir elini kalçasına dayayıp öbür kolunu uzatarak ibrik ve iki avucunu böğürüne basarak testi taklidi!

Kızlar ağası bu taklitlere kahkahalarla gülmüş..

Başımıza gelen kazadan sonra, galiba bize de yapacak bunlar kaldı.. Sevgili okuyucularımız, inşallah siz de gülersiniz!

Akbaba

Seyyah — İstanbul için hayal şehridir derler, doğru mu?
Tercüman — Elbet.. Hepimiz onunla yaşıyoruz!.

SİYASÎ GÜREŞLER

Ankarada büyük güreş şampiyonluğu

Ankarada büyük güreş şampiyonluğu

Geçen pazar günü Ankara spor meydanında büyük güreş müsabakası yapıldı. Güreşler tamamen siyasî mahiyette olduğu için müsabakaya vekiller, saylavlar, elçiler, diğer siyasî zatlar davet edilmişti.

İlk müsabaka, başpehlivanlık müsabakasıydı. Zurnanın yanık sesi duyuldu. Davul güreş havasını vurmaya başladı.

Er meydanına ilk olarak Türkiye başpehlivanı İsmet İnönü çıktı. Karşı duracak hasmı olmadığı için tek başına peşrev ederek meydanı dolaştı. Bütün pehlivanlar elden pes ettiler. Hazır bulunanların alkışları arasında başpehlivanlık sandalyasına oturdu. Diğer müsabakalara başlandı.

İkinci olarak Şükrü Kaya ile Tevfik Rüştü Aras karşılaştılar. Şükrü Kaya, bir el ense etti. Tevfik Rüştü yerinden sarsılmadı. Şükrü Kaya pehlivan:

— Aferin, be arkadaş, dedi, yerinde pek sağlam duruyormuşsun!

Tevfik Rüştü pehlivan gülümsedi:

— Kendine güvenmiyen er meydanına çıkmaz. Sen nasılsın bakayım!

O da bir el ense etti. Şükrü Kaya yerinden oynamadı. Tevfik Rüştü:

— Allah Allah, diye cevap verdi. Bizim antrenör senin için şu aralık kuvvetten düştü, diyordu amma, pek sağlammışsın!

Güreş bütün şiddetile başladı. Şükrü Kaya, Tevfik Rüştüyü kündeden atmak, o da onu kurt payanına almak istiyordu, amma, ikisi de muvaffak olamıyordu. Bir aralık Tevfik Rüştü, Şükrü Kayanın oyununa gelir gibi oldu, bir defa da az kalsın, Şükrü Kaya kendi oyunile yeniliyordu. Derhal toparlandı. Vaziyeti gören kalemi mahsus müdürü Ekrem bağırdı:

— Köprü kur!

Şükrü Kaya, hemen köprü kurup Ekreme gülümsiyerek baktı:

— Merak etme, be çocuğum, biz, en tehlikeli yerlerde köprü kurmasını başpehlivandan öğrenmişiz!

Güreş berabere kaldı. Bundan sonra meydana Ali Çetinkaya çıktı. Türk pehlivanlardan fazla ecnebi pehlivanları yere sermek istiyen bu yaman güreşçi elektrik şirketi vekili Metr Salemle karşılaştı. Ali Çetinkaya ellerini çırparak bağırdı:

— Haydaaaa!

Metr Salem korkusundan derhal meydanı terketti. Ondan sonra ortaya çıkan telefon şirketi vekilinin bir kafa kapma ile sırtını hemen yere getirdi. Temenna ederek alkışlar içinde yerine oturdu. Bundan sonra Recep Peker ortaya çıktı. Arkadaşları:

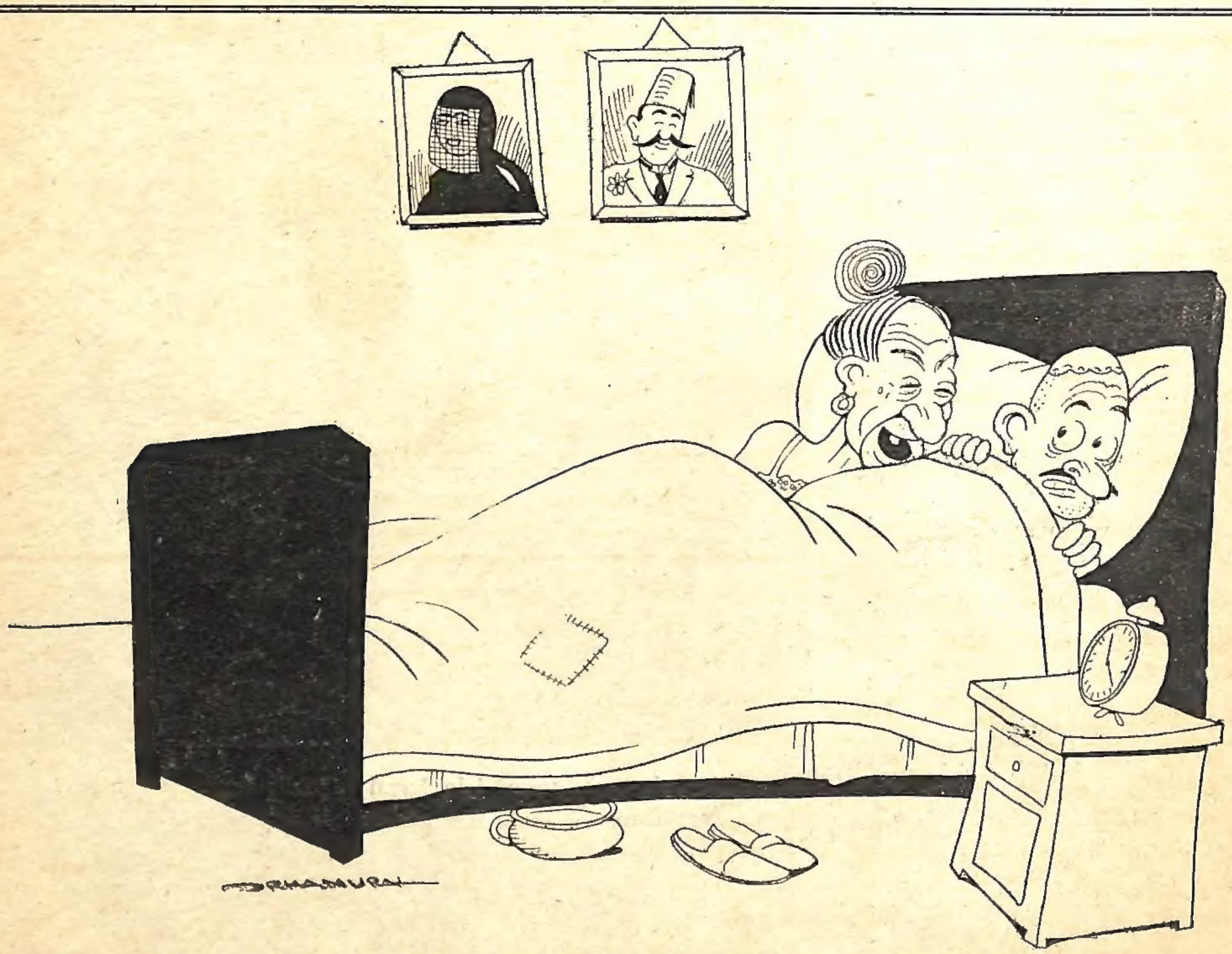

Kadın — Hey gidi günler hey.. Eskiden gözün saatte, geceyi beklerdin.
Erkek — Şimdi de sabahı bekliyorum karıcığım!

— Sen bizim ustamızsın, seninle ciddî güreş tutamayız, bize biraz peşrev yap, bir iki oyun göster!

Dediler. Recep Peker; Ziya Gevhere işaret etti:

— Gel şöyle bakayım, delikanlı!

Dedi. Ona, tırpan atma, kol kapma, dalma, kündeden atma gibi bir kaç oyun gösterip yerine oturdu. Bundan sonra Rusyadan yeni gelen Celâl Bayar ortaya çıktı.

— Maliyeci, bankacı pehlivanlardan kim kendine güvenirse er meydanına buyursun!

Diye nida edildi. Kimse yerinden kalkmadı. Nihayet saylav Kerestecİyan Türker ortaya geldi.

— Yiğitim, dedi, buradakilerden seninle tutuşacak kimse yok. Rusyadan yeni geldin, bir çok güreşler gördün, istersen eski bir meslektaş olarak ortaya çıkayım. Bize biraz güreş göster.

Celâl Bayar, bir kaç oyun yaptı. Bilhassa bunların içinde sarma ve el ense oyunlarındaki sürat, meharet herkese parmak ısırttı.

Bundan sonra meydana Saffet Arıkan çıktı. Bütün talim ve terbiye pehlivanları karşısına çıkıp her biri bir tarafından yakaladığı halde yerinden kımıldatamadılar.

Sıra saylavlara geldi. Birinci olarak meydana Mahmut Esat Bozkurt çıktı. Uzaktan Ağaoğlu Ahmedin sesi duyuldu:

— Özüm gelirem, kimseyle göreşmiyesen!

Hazır bulunanlar:

— Vazgeç Ağa oğlu, ihtiyarsın, bu delikanlı ile nasıl başa çıkarsın!

Dediler. Ağaoğlu hiddetinden zıplıyarak bağırdı:

— Men ne gadar goca olsam min civana değerim! İlle bir şartım vardı.

— Nedir?

Diye sordular.

— Men bu usulde güreşmenem! Serbest göreşirem.

Dedi.

Mahmut Esat Bozkurtla tutuştular, Mahmut Esat, Ağaoğlunu kucaklıyarak havaya kaldırdı. Ağaoğlu da onun alnından öptü. Bu suretle berabere kaldılar.

Bundan sonra eski mebusan reisi Halil ortaya çıktı. Sıklet itibarile kendisine uygun kimse bulunamıyordu. Yunus Nadi:

— Ben varım!

Dedi. Karşılaştılar.

Bay Halil:

— Hey gidi hey, diye içini çekti. Vaktile sen benim karşıma çıkacak pehlivan mıydın?

Yunus Nadi:

— Şimdi de sen benim dengim değilsin!

Diye cevap verdi. Güreş başladı. Yunus Nadi hemen bir daldı, Bay Halilin paçasından yakaladı. Alta alıp kazık atmıya kalkdıysa da etraftan bağıraşarak mâni oldular!

Bundan sonra ehemmiyetsiz güreşler oldu. Bunlar hakkında tafsilât vermeği fazla görüyorum. Gelecek defa baş altına, büyük ortaya, ortaya, desteye güreşler yapılacak, bunların birincileri seçilecektir. O zaman tafsilât veririm.

Fiske

— O, maşallah.. Sayfiye dönüşü mü?..
— Evet... İki aydır Büyükadada misafirdik!

Alaturka radyo alış verişi

Komedi 2 perde

BİRİNCİ PERDE

(Yakın vilâyetlerden birinde çalgılı bir yaz bahçesi... O gün şehirde davar satmağa gelmiş olan köylü Hüsmen dayı havuz başında keyifli keyifli rakı içiyor, sahnede şarkı söyliyen İstanbullu bayanları dinliyor.)

Hüsmen dayı — Şu sese bak hele... İnsanın karnının içini karman karışık ediyor.

Hemşerisi Murat Molla — (Nükte yaparak) Karı ekmek yerine bülbül mü yedi ne ki?

Hüsmen — Git işine Molla... Bülbülün sesinden ne çıkar ki... Keman yutmuş keman...

Murat — (Gülerek) Sen daha doğru dedin.

Hüsmen — Her yıl koyunları satıp parayı koyunca buraya kızları dinlemeğe gelirim.

Murat — Bak hele biz de neye işini bitirir bitirmez köye dönmez de şehirde kalır diye şaşarız.

Hüsmen — Köyde bu çalgıyı nerede bulacağız ki...

Murat — Sen bari deme Hüsmen dayı... Koynun, kasığın para dolu... Yarın şuradan bir radyo al... Her gece şarkı, gazel dinle. Ömrün artsın... Sayende biz de sokaktan dinleriz...

Hüsmen — Benim de öyle bir niyetim vardı. Buraya gelmeden evvel kulenin karşısındaki radyocuya uğradım. Seksen liraya kadar radyolar var... Parası bir şey değil ve lâkin çaldıkları şarkılar beni sarmadı... Gazel yok, taksim yok, şarkı yok... Hep alafranga dans oyunları çalıyorlar, bir takım herifler de bet bet bağırıyorlar... Yahu bu radyonun alaturkası yok mu? «Biz köylü adamlarız» diyecek oldumdu. Bir bıyıksız adam başladı gülmeğe... «Ne gülersin be yahu?» diye çıkıştım. «Darılma babacığım. O senin bildiğin alaturka radyolar geçen yıl satıldı, bizde kalmadı» dedi. Kafam kızdı: «Şunu şöyle insan gibi söylesen günaha mı girersin be adam? Ben enayi miyim ki beni alaya alıyorsun» dedim.

(Bu konuşmayı yandaki masadan dinliyen kısa boylu, gözlüklü, zayıf bir adam söze karışır).

Gözlüklü — Estağfurullah Hüsmen dayı estağfurullah... O radyocu terbiyesiz bir adamdır...

Hüsmen — Yahu adımı da biliyorsun. Sen beni nereden tanırsın ki?

Gözlüklü — Seni kim tanımaz Hüsmen dayı... Meşhur koyun tüccarını kim tanımaz?

Murat Molla — Bak senin ünün şehirde de yürümüş...

Hüsmen — (Keyifli keyifli gülerek) Eksik olmasınlar... Bizi severler. (Gözlüklüye) gel yahu bizimle bir iki kadeh rakı iç...

Gözlüklü — Rakı ile başım hoş değildir amma neyse hatırın için.

Hüsmen — Sağ ol.

Gözlüklü — Sen köyde olduğun için belki işitmedin. Alaturka radyolar yasak oldu...

Murat Molla — (Tasdik ederek) Öyledir. Ben de gazetede okudum.

Gözlüklü — Ve lâkin benim bildiğim bir dükkânda eskiden kalma bir kaç tane alaturka radyo var... Ucuz da veriyor... Sana yetmiş seksen liraya alırız... Sesini hiç merak etme... Bozulup kırılması yok... Telinin bir ucunu bir ağaç dalına bağlar, istediğin alaturka havayı dinlersin...

Hüsmen — İyi vallahi... Ne dedin bu işe Molla?

Murat Molla — Bir kere gider dinleriz. Beğenirsen alırız, beğenmezsen basar geçeriz.

İKİNCİ PERDE

(Dar bir sokakta küçük bir dükkân... Berber çekmecesi biçiminde yeşil bir radyo... Üstünde yedi tane burgulu çivi... Çivilerden birine bir tel takılı).

Dükâncı — Bu alaturka radyolardan elimde bir kaç tane kaldı. Yasak olduğu için birer birer dükkâna getiriyorum. soran olursa «kendi radyom. Canım için çalıyorum» diyorum.

Hüsmen dayı — Ne dersin Molla?

Murat Molla — Bu radyo bana biçimsiz göründü be...

Dükkâncı — Sen şekline bakma, sesine bak...

Gözlüklü — Ben karışmıyorum... Bir kere dinlerseniz... İşinize gelirse ne âlâ...

Hüsmen — E hadi bakalım.

Dükkâncı — Şu birinci vidayı çevirirsen gazel dinlersin... Dikkat edin... Hiç güçlük yok... Vidayı sağdan sola çeviriyorum.

— Duydun mu hemşire, yakında çarşaf, peçe tamamen kalkacakmış... Şimdi sokakta nasıl gezeceğiz?.

— Korkma kardeş, korkma.. Polis kadınlara lâf atanları yakalıyormuş!.

(Dükkâncı vidayı çevirir. evvelâ hafiften bir hey hey başlar. Ses yavaş yavaş çoğalır.)

Hüsmen — Yahu dükkânın içinde söyleniyor gibi... Şaştım doğrusu... aman kesme arkadaş... Şu gazeli sonuna kadar dinliyelim.

Dükkâücı — Şu ikinci vida taksim vidasıdır. (Vida açılır. mükemmel bir keman taksimi).

Murat Molla — Hakikat ben radyonun böylesini işitmedim... Kemaneci karşımıza oturmuş ta çalıyor gibi...

Dükkâncı — Şu üçüncü vida şarkı vidası. (Çiviye dokunur dokunmaz bir alaturka fasıl başlar, kalınlı, inceli bir kaç ses dükkânı çıngır çıngır öttürür.

«Bu gece çamlarda kalsak ne olur ah ne olur.

Felekten bir gece çalsak ne olur ah ne olur.)

Hüsmen — (Keyfinden sırıtarak) Tövbe olsun dün geceki takım gibi... Radyo böyle olur.

Murat — (Yavaşça) pek ses etme... Beğendiğini görürlerse fazla para isterler.

Dükkâncı — Dördüncü vida zeybek havaları, beşinci köçek havaları.. Düğün yaparsanız çalgı filân getirmeğe hacet yok.

Hüsmen — Yahu Molla biz vidaları şaşırdık. Hangisi ne havasıydı. Sen şunları bir yere yazıver.

Murat — O kolay canım... Biz şimdi pazarlığa bakalım. Ey arkadaş... Malûm ya biz köylü adamlarız... Parayı öyle bir iki satır yazı çızıktırmakla kazanmayız... Helâlinden şuna ne verelim?.

(Uzun bir pazarlıktan sonra altmış liraya kesişirler. Çekmece gazete kâğıtlarına sarılır.)

Gözlüklü — Haydi güle güle kullanın... Lâkin köye gidinceye kadar polis filân görmesin... Sorarlarsa sandık deyiverin... Malûm ya alaturka yasak...

Hüsmen — Biz bu yolları biliriz... Hadi Allaha ısmarladık.

Dükkâncı — Uğurlar olsun...

(Köylüler çıktıktan sonra dükkânın arkasındaki kapı açılır. Birinin kolunda bir keman, birininkinde bir ut bulunan iki Çingene sokak çalgıcısile tefli bir kadın çıkar).

Gözlüklü — (Dükkâncının elinden aldığı paralardan beş lirasını çalgıcılara uzatır) Haydi bakalım... Alın şunu da gözükmeden şuradan çıkın...

(Çingeneler çıkarlar).

Dükkâncı — Allah koyun tüccarlarına zeval vermesin, iyi para doğrusu...

Gözlüklü — Biraz dayanaydın yetmiş beşi alacaktık ya. Fakat sen lâkırdını bilmezsin... Sonra o dolaba dört lira verilir miydi? Daima söylerim ya, sen enayisin enayi.

Ağustos böceği

Akbabanın akıl hocası

Okuyucularımızdan Bay H. Göke, soruyor:

İnsanın eşek ve saygısızını bir bakışta ayırt etmek için bir usul var mıdır?

Cevap

Vardır. Vapur saatlerinde meselâ Ada vapurları gişesinin önüne giderseniz belki yirmi kişinin ardarda dizilmiş, biletini almak için sıra beklediğini görürsünüz. Bu esnada karşıdan medenî kıyafetli bir insan kopup gelir, ardarda dizilmiş o yirmi kişinin neye böyle sıkıntı çektiğini düşünmeğe lüzum görmeden gişeye yanaşır, boş bulduğu yemliğe saldıran bir hayvan idraksizliğile kafasını içeri sokar, rahat rahat biletini alır ve ardarda ezilen budalalara acıyarak baktıktan sonra vapura yürür. Dünya menfaat dünyasıdır, herkes birbirinin ağzından lokmasını almağa savaşır. Fakat menfaatperestliğin, açıkgözlüğün bu kadar yüzsüz ve hayvanca bir ikinci şeklini bilmiyorum. Birbirini ezen o yirmi kişinin karşısında utanmamak, etrafa bakarak sırıtmak için insana kaç beygir kuvvetinde sinir lâzım geleceğini bir türlü hesap edemedim. Kılığı kıyafeti ne olursa olsun bu insanı insanların en eşek ve saygısızı olarak yakasından yakalıyabilirsiniz ve hiç bir defa yanılmazsınız.

AYDABiR

İkinci sayısı hazırlanıyor.

İkinci sayı Birinciden kat kat güzel olacaktır.

Renkli resimler çoğalacak, şiirler, hikâyeler, makaleler en büyük imzaları taşıyacaktır.

*

Futbol ve boks

Okuyucularımızdan Bay Ahmet Aydoğdu soruyor:

Yetişkin bir oğlum var. Spora heves ediyor. Futbol ile bokstan hangisi iyidir?

Cevap

Futbol oynarsa sık sık kundura eskitir, arasıra da kolunu, bacağını kırar ki bunların tamir masrafı size aittir. Halbuki boks yaparsa zararını yalnız kendi çeker. Ben sizin yerinizde olsam boksu tercih ederim.

*

Misafir derdi!

Okuyucularımızdan Bay Selim Açıkel soruyor:

Bu sene hava tebdili için Erenköyde bir köşk tuttum. Sivrisinek yetişmiyormuş gibi başıma bir de misafir derdi çıktı. Bütün odalar misafirle dolu. Bir parça başımı dinleyim derken adetâ otelcilik etmeğe başladım. Yiyecek içeceği bir yana bırakıyorum. Sade filite verdiğim parayı söylesem bana acırsınız. Bu saygısızları başımdan defetmek için ne yapayım?

Cevap

Bu iş için sivrisineklerden istifadeyi tecrübe idin. Filit tenekelerini su ile doldurun. Maamafih kokusundan anlaşılmaması için bir iki kahve kaşığı filit karıştırmayı da ihmal etmeyin.

Filitin hakikîsine bile pek aldırış etmiyen sivrisinekler suyu tabiî hiçe sayacaklar, misafirlerin hepsini değilse bile yüzünün derisi pek nasırlaşmamış olanları kaçıracaklardır. Allah yardımcınız olsun.

Akıl hocası

SAYGI DEĞER BAY

— 1 —

Meşhur Bay «Fe...» ye derler Beyoğlunda: Ekselâns..
Güzel bir kadın görse hemen yapar reverans!..
Ziyafetlere gider, suvarelere gider,
Adı: Tango kıralı.. Evet, iyi bilir dans...
Beli dar ceketinin omuzları pamuklu,
Küçük bay, kadın gibi: Hem de sürüyor esans!..
Kâğıtla hile yapıp, kazanıyor kumarda,
Her gece poker oynar mutlaka bir kaç seans!..
Diyorlar ki: Borçludur uçan kuşlara bile,
Ne kadar zengin varsa, alır hepsinden avans!..
Eskiden vermişler de Fransız mektebine,
Pasaportunu almış henüz olmadan vakans!..
Karısı geziyorken başkalarile, diyor:
«Sükse yapan karım var, monşer; bu da başka şans!..»
Bay «Fe...» nin hayatından herkes iğrene dursun,
Namus!.. Fazilet!.. diye, vermektedir konferans!..

*

İşte böyle muhterem bir ekselânstır Bay «Fe...»
Türküsünü çıkarıp, onu koydular tefe!..
«Arsen Lüpen» gelir de, bu hocadan ders alır,
Hırsızlık rekorundan ulaşıyor hedefe!..
Borcunu verememiş, icradan çağırılmış,
Haciz memuru gelmiş, düşmez asla esefe!...
Alacaklısı bile ondan kaçarak, diyor:
«Benim üstüm kirlenir taş atarsam çirkefe!..»
Küçük Bay!.. Hiç durmadan methediyor kendini:
«Dün akşamki baloda yalnız ben yaptım efe!..»
Fakat görenler diyor: «Anafor yedi, içti,
«Yangın yerine döndü yarım saatte büfe!...
«Baloyu berbat etti: Skandal yaptı.. Sızdı..
«Ev sahibi getirtti taşıtmak için küfe!..»

— 2 —

Okuyucular der ki: «Bırakmaz Necdet Rüştü,
«Zavallı adamcağız artık diline düştü!..»
Hayır; sözüm doğrudur, hiç birinde yalan yok,
Uydurma masal gibi, fili yutan yılan yok!..
Durunuz, öyle ise, sözümü uzatayım,
Şu, olmuş hikâyeyi ben size anlatayım:

*

Bir gündü.. Haziranın güzel, baygın bir günü,
Adada oluyordu ilkbaharın düğünü:
Çiçekler birer gelin, kelebekler damaddı,
Güneş te, para gibi, ışıklarını attı!..
Serçeler karşılıyor düğüne gelenleri,
Şarkile sarıyordu bülbüller göğü, yeri!..

....

İşte Büyük Adanın bu neşeli gününde
Gezinti oluyordu iskelenin önünde:
O kadar güzeldi ki burada gezen kızlar,
Gencin kanı tutuşur, yaşlının içi sızlar!..
Bay «Fe...» de oradaydı: Yanında bir zengin Bay
Gazinoda içiyor, ediyorlardı alay!..
Tabiî verecekti zengin Bay paraları,
Cüzdanı taşıyordu sayısız liraları!..
Palavra savuruyor gene Bay «Fe...» bir yandan,
Zengine bahsediyor «Nis» ten, «Dovil» den, «Kan» dan,
İçinden de: «Bu yalan kolay atılmaz!..» diye,
Sık sık indiriyordu rakıları gövdeye!..

*

Bu sırada bir vapur iskeleye yanaştı,
Bir anda dışarıya bir çok yolcular taştı!..
Aralarında vardı güzel, süslü bir kadın,
Kumral, kıvırcık saçlı; ak göğüslü bir kadın!..
Zengin bay bakıp, dedi:
— «Tanırım bu kadını,
«Bir zamanlar tatmıştım busesinin tadını!..
«Çok para çekti amma; yaktı benim içimi
«Sıkı, düzgün derisi; gövdesinin biçimi!..»
Zengin, bunu söyleyip, çağırmıştı garsonu,
Ancak hesabın geldi on beş lirada sonu,
Cüzdanından çıkarıp bir ellilik fırlattı,
Garson gitti.. Zengin Bay sözü şöyle uzattı:
— «Ne diyordum?.. Bu kadın fakat kirlidir biraz,
«Banyoyu hazırlarım, gene girip yıkanmaz!..»
Bay «Fe...» ayağa kalkıp, bağırdı:
— «Tut dilini!..»
Tokat vuracak gibi, kaldırdı bir elini,
Fakat, adama değil, onu vazoya vurdu,
Korkak; bu çiçekliği sade yere savurdu!..
Dedi:
— «Benim metresim temizlik sever gayet,
«Bütün arkadaşlarım etmediler şikâyet!...»
Henüz bizim ekselâns sözünü bitirmişti,
Garson elli liranın üstünü getirmişti:
Kendi öz malı gibi, alıp cebine attı,
Tabağa bahşiş diye iki çeyrek fırlattı!..
Dışarı çıkıp girdi bu yosmanın koluna,
Zengin Bay bakıp kaldı bu iğrenç hinoğluna!..

Necdet Rüştü

— Gazetede okudum, kahvelere, birahanelere, barlara rağbet günden güne artıyormuş.. Neden acaba?..
— Kütüphanelere rağbet azalıyor da ondan!..

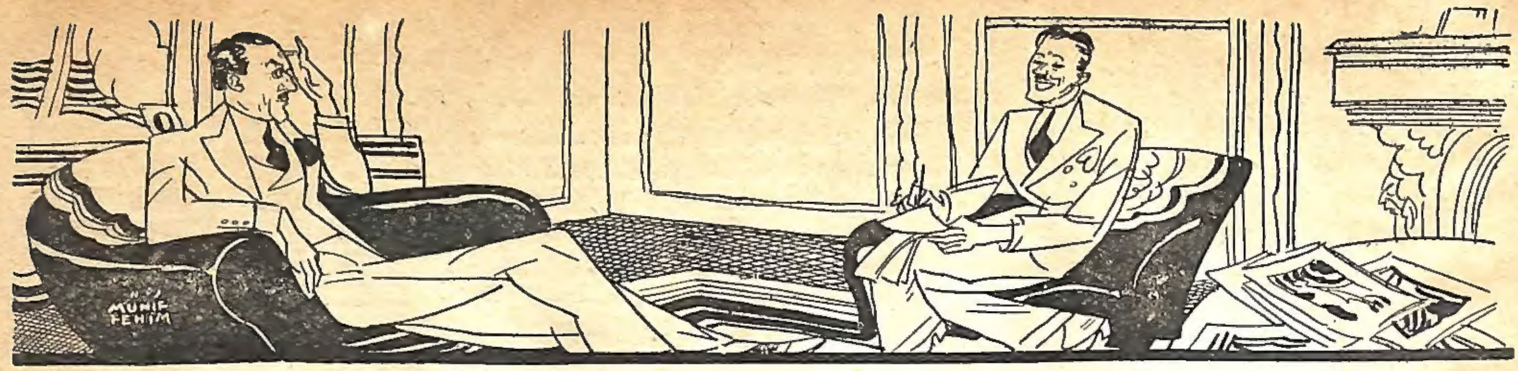

MÜKEMMEL ADAM

Boyu orta, göbeği hürmetlidir. Topuklarını dışarıya dışarıya yan basarak edalı bir yürüyüşü vardır ki seyre değer. Buna, yürümek demek te günahtır. O edalı edalı sallana sallana yürüyüşü, bir musiki gibidir, öyle ölçülü, öyle ahenklidir.

Daima arkaya taradığı seyrek saçlarını görünce, bir kaç ay sonra, başında bir tek tel kalmıyacak dersiniz; halbuki, yıllardan, hem uzun yıllardanberi aynı haldedir.

Yüzüne bakan, ancak kırkında sanır; fakat gözünüzü yumun, altmış deyin... Buna, şaşmamak ta elden gelmez amma, bu her dem taze, ihtiyarlamamağa yemin etmiştir.

Bayım, öyle ihmal olunacak bir şahsiyet değildir; bütün manasile gün görmüş, dünyanın acısını da, tatlısını da, tuzlusunu da tatmıştır.

Kendi söyler; gençliğinde, tam kırk bin sarı altın eritmiştir. Bu parayı, kumarda, içkide yememiştir. Memleket gezmiş, dünyayı dolaşmıştır.

Biraz, onu dinlemek nezaketinde bulunur musunuz?

— Hey gidi günler... Şimdi öldük, eridik... Ben, cebimde, kırk bin sarı altın, İstanbuldan çıktım... Eh, o zaman gençtim, kanım kaynıyordu. Durmak, oturmak benim için değil... Bekârım da... Aldım başımı, düştüm yollara... Viyana, Paris, Londra, gezmediğim yer kalmadı... Oralardan sıkıldım. Afrikaya gitmek istedim, Marsilyadan bir vapura atlayınca, doğru Cezayir... Oradan Tunus, Tunustan dan Mısır...

Bir düzüye terlediği için, mendilile alnından, şakaklarından sızan ter taneciklerini kurular:

— Mısırdan da hoşlanmadım... Çölü geçmek istedim. Çölden deve sırtında, Tombuktuya gittim. Tombuktu, neresi bilir misiniz? Afrikanın en sonu... Ben, orada kıral oldum... Yerliler, beni, kendilerine kıral yaptılar...

Tombuktuda fotoğrafçı bulamadığından kırallığını vesikalarla tesbit edemediği için, fazla ısrar etmez:

— İstanbula döndüğüm zaman cebimde bir kaç yüz lira vardı. Amma, beraberimde kırk sandık eşya vardı. Bu kırk sandığın onunda, takım takım esvaplarım duruyordu. Bir kaç gün içinde, son meteliğe kadar yedim; sen sağ, ben selâmet...

Göbeğini hoplatarak güler. Gam, kasavet tutmaz, hem kendi neşelidir, hem de etrafına neşe saçar. Gönülsüz ve kibirsizdir. En ağır şakalara, gık demez, katlanır, her şeyi hoş görür.

Her felâketi, her ağır darbeyi gülerek karşılar; ve ondaki bu sonsuz, sınırsız kayıtsızlık, kaygusuzlukdur ki sıhhatini kurtarır, neşesini tükendirmez, gençliğini sürdürür.

Sigaraya pek düşkün değildir. Fakat ikramı reddetmez. Hele açık tabaka görürse, dayanamaz ve bunu açık bir davet telâkki ettiğinden, gücendirmek nezaketinde bulunmaz.

Dünyada herkesin, muhakkak bir alışkanlığı vardır. Fakat onun temelli, eskimiş bir alışkanlığı yoktur. Onun indinde, dam da birdir, çardak ta...

Yeter ki rakı olsun... Rakıyı içmek için zaman ve yer kayıtlarını gözden ve gönülden silmiştir. Sabah, akşam, öğle, ikindi, yatsı; gece, gündüz; aç karnına, tok karnına, nerede, ne cins rakı bulursa, hele bu rakı da bedava tarafından olursa, değmeyin keyfine...

Rakı sofrasında, her vakitten daha keyifli, daha neşelidir. Fazla naz etmez, bazı dalgınların ikram etmeği unuttuklarını görüp işkillenmez ve onların unutkanlıklarını hemen affeder ve bu vazifeyi, kendiliğinden yapar, böylece zahmete girmekten çekinmez.

Yalnız hovarda değil, ayni zamanda çapkındır da!

Çarpık topukları üctünde edalı edalı, sallana sallana yürürken, gelen geçen kadınlara baygın baygın bakmaktan kendini alamaz.

Pek hoşuna giden bir parçaya tesadüf ederse, içini çeker, ah! eder.

Bilmediği yoktur. Gazinoda rakı içerken, dudaklarını şapırdatır, dilini damağına vurur, rakının cinsini, taze mi, dinlenmiş mi, anasonlu mu, kazan mı tutmuş, bir tatışta anlar.

Koca göbeğine, bir düziye terlemesine rağmen, nereye giderseniz gidin mutlaka, ona rasgelirsiniz. Kırk ayak gibi her yere yetişir.

Bazı kahvelerin, gazinoların hususiyetleri vardır. Meselâ birinde briç oluyor, birinde piket, değil mi?

Briç oynanılan kahveye girince, onu, mühim bir briç partisine girmiş görürsünüz. Yarım saat geçmez, başka bir yerde pikete oturmuştur. Piket masasında oturduğunun hayali, gözünüzden gitmeden, onu, yanında bir kaç kişile birlikte ev arıyor bulursunuz.

Hiç bir yerde «etabli» değildir, fakat her yerde «etabli» dir. Hergün, her saat, her dakika işi vardır, müstaceldir? Lâkin dünyada iş, sanat, meşguliyet namına hiç bir işi, sanatı, meşgalesi yoktur.

Mükemmel adam olmak için, bundan daha âlâ vasıflar, bulunur mu?

Mahmut Yesari

Randevu

«Bir randevu evi basmışlar. İçinde buldukları dört genç kadını karakola götürmüşler..»

. . . .

«Ahlâksız bir kadın bir takım saf aile kızlarını kandırarak randevu evlerine götürüyormuş.»

. . . .

«Randevu evlerinin kapatılması memleketin ahlâkı için çok lâzımdır.»

. . . .

«Namuslu mahalleler arasındaki gizli randevu evleri aranıyor.»

. . . .

«Genç kadın annemin evine gidiyorum diye kocasını aldatarak randevu evlerinde âşıkile konuşmağa gidermiş.»

. . . .

Senelerdenberi her akşam yemekten sonra yanında okunan bu nevi gazete yazılarile kulağı dolan kayınvalide uzun zaman sabrettikten sonra nihayet isyan bayrağını açar ve damadına şu sözlerle çıkışır:

— Oğlum bilirsin ki ben başka kaynanalara benzemem. Ağzım var, dilim yoktur. Şimdiye kadar sana hatırını kıracak hiç bir söz söylemedim. Fakat insaf et. Sen de pek ileri gitmiyor musın? Karın bu zamanda emsali bulunmıyacak kadar temiz, namuslu bir kadın.. Geçen gün giyindin, kuşandın, kızıma: «Aman çabuk potinlerimi getir. Randevuya geç kalacağım) dedin. Merhum kocam da çapkın adamdı. Fakat hiç bir zaman fena bir yere gideceğini yüzüme karşı söylemezdi. Affedersin çocuğum biz eski terbiye görmüş insanlar buna hayasızlık deriz. Kızımın nasıl buna tahammül ettiğine bir türlü akıl erdiremedim. Fakat gene de ağzımı açıp bir şey söylemedim. İşte yüzü. Bu yetmiyormuş gibi demin de çocuklarına: «Bizim en büyük kusurumuz randevuya vaktinde gitmemektir. Bu pek ayıptır» diye nasihat veriyordun. Ciğer paresi evlâtlarını böyle ahlâksızca nasihatlerle yoldan çıkarmak sana yaraşır mı? «Asrîlik icabıdır» dediğiniz için her şeyinizi hoş görüyorum. Fakat buna dayanamıyacağım doğrusu...

— Senin için bütün etrafındak
— Ne yapayım... Etrafımdakile

İzdivaç ve

Dört bekâr arkadaş plâjları dolaşmışlar, Floryada öğle, Boğazda akşam yemeğini yemişler, sonra mahalledeki gazinolarında tavlalarını, dominolarını oynamışlardı.

Pazar programı bitmiş. Artık pansiyondaki odalarında yatmağa gitmekten başka yapılacak iş kalmamıştı.

Fakat bu gece nedense bunu canları istemiyordu. Sabahtanberi konuşulacak lâkırdı kalmadığı için felsefeden, sosyolojiden bahse başladılar. Dört bekârın en genci:

— Yahu adı aklımda kalmıyan bir filozof pek hoş bir lâkırdı söylemiş...

...leri yakıyor diyorlar..
... öyle odun şeyler ki!.

...cenaze alayı

«İzdivaç aşkın mezarıdır» diyor...

İkincisi: — Ben ondan daha iyisini biliyorum, dedi, izdivaç bir ağır tabuttur. Öteki tabutlardan daha ağır. Çünkü onu iki kişi sırtında taşır...

Üçüncüsü gülümsedi: — Yok canım... Her zaman öyle değil... Bazan iki taraf ta birer yardımcı bulur, netice hep bir hesaba gelir.

En ihtiyarları olan dördüncü bekâr söze karıştı.

— Çocuklar unutmayın ki cenaze alaylarında bir âdet vardır. Cemaat sıra ile tabutu taşımayı bir insaniyet vazifesi bilir. Bazan bütün mahalleli onu parmak üstünde götürür.

Arnavutlukta

Arnavutlukta son defa bastırılan isyan harekâtı hakkında Tirandan dün İstanbula gelen bozacı Bayram usta ile konuştuk.

—Yahu,Arnavutlukta ne var,ne yok.

— Hep cüzellik..

— Karışıklık var, diyorlar.

— Yoktur her hanci bir karışıklık fıkdanı hasebile.. Çok şüçür bu sene bol olmuştur prassalar.. Bamya, kemer patlıcan, kırmızı büber dersen efendime soyleyim, hesabını Rabbim tealâ bilir. Halk, çeyif içindedir, fıkdanı hasebile, patlattırırlar bir taraftan misir buğdayları bir taraftan tebancaları.

— Öyle amma, Kral Zogonun otomobilinde bir generalı vurmuşlar.

— Hevet!

— Neden?

— Taksirat.

— Hükûmet kuvvetlerinden de on, on beş kişi öldürülmüş.

— Hevet!

— Neden?

— Taksirat!

— Hükûmete karşı koyanların daha fazla zayiatı varmış.

— Hevet!

— Peki, Bayram usta, bu kadar kişi vurulur da karışıklık olmaz mı? Demek ki bir şeyler var.

— Yok bre efendim. Arnavutlukta süçûnet ber çemal..

— Öyle ise bu patlıyan tabancalar, dökülen kanlar, ölen adamlar ne?

Bayram usta hiddetle elini yanındaki masanın üstüne vurarak bağırdı:

— More taksirat!

Kurtuluş

Uşakın kurtuluş günü için bir söylev hazırlamakta olan Son Posta sahiplerinden Uşaklı Ekrem Hamamîzade İhsandan rica etti:

— Üstat, bana heyecanlı, vatanperverane bir şiir yazar mısın?

— Yazayum amma, niçin söyle, da...

— Uşakın kurtuluş günü için!

— Sen ne soyleyorsun, dedi.. Uşakın kurtuluş günü olur mu?

— Olmaz mı?

— Olmaz, bu iş ölüme sürer, ben bu yaşta daha yeni başladım sanıyorum!

İçimden geçiriyorum!

Hüseyin Nami, bir gün bir dava meselesi hakkında dostlarından avukat Kâmile gitti. Fazla palavracı ve ağzı çok kalabalık olan Kâmil Hüseyin Namiyi görünce elini uzattı:

— Gel bakalım? Seni hangi rüzgâr attı, nasılsın? Yoksa bir işin mi var?

— Bir davam var! Seni vekil yapacağım!

— Hay, hay.. Hiç merak etme.. Kolay mesele.. Ben vekil olduktan sonra mutlaka davayı kazanırsın.

— Müsaade et te meseleyi anlatayım.

— Kısaca söyle anlarım.

— Birisi benden beş yüz lira almıştı, bana bir senet vermişti.

— Yeter, anlaşıldı.. Borcunu vermiyor değil mi?

— Yalnız vermiyor değil, müsaade et te anlatayım.

— İnkâr mı ediyor?

— Evet.. Anladım canım, sen hiç merak etme, paraları cayır cayır heriften alırız.

— Bilmediğin şeyler var. Davayı müdafaa edemezsin.

— Sen bana bırak!

— Etme, be birader, meseleyi etrafile anlatmadan olmaz.

— Sen bana bırak diyorum, alt tarafına karışma..

Hüseyin Nami, arkadaşının yazıhanesine gitti geldi, ona bir türlü davayı bütün tafsilâtile anlatmak fırsatını bulamadı. Avukat Kâmil, hep ayni ağız kalabalıklığile:

— Sen merak etme, davayı kazanacağız, paraları cayır cayır alacağız!

Deyip duruyordu. Nihayet mahkeme günü geldi. Avukat Kâmil, müddeinin dava hakkında izahatını dinlemeden mahkemeye girdi. Muhakeme başladı. Avukat Kâmil basma kalıp sözlerle davayı anlatmaya başladı. Fakat karşı taraf avukatın sözünü kesti. Borcunu ödediğine dair bir kâğıt çıkardı. Avukat meselenin mahiyetini bilmediği için bu vesikayı reddedemedi. Mahkeme heyeti davanın sukutuna karar verdi.

Hükmü tebliğ edildiği zaman, Hüseyin Nami, avukat Kâmille mahkeme karşısında bulunuyordu. Avukat elini dizine vurarak:

— Gördün mü yaptığın işi, sen bana bundan bahsetmedin?

Dedi. Fena halde kızan Hüseyin Nami, avukat Kâmilin yanına geldi, kulağına eğildi:

— Sana bir şey soracağım.

— Sor.

— Bir davacı mahkeme huzurunda avukata eşek dese mahkûm olur mu?

— Olur?

— Nasıl olursa mahkûm olmaz.

— Söylemez de içinden geçirirse!

— Öyleyse haberin olsun ki içimden geçiriyorum!

Akbabaya dair

Gazetecilik âleminde eksik olmıyan gafletlerden biri yüzünden (Akbaba) muvakkaten tatil edilmişti. Buna dair ağızdan ağıza bir çok dedikodular dolaştı. Kulağımıza kadar gelenlerden bazılarını yazıyoruz:

*

Babıâlide

— Akbabacılar dünyayı darıltmışlar galiba?

— Neden?

— Şu gidenler onlar değil mi?

— Evet, onlar.

— Baksana, her gören başını çeviriyor, kimse selâm vermiyor.

— Gazeteleri kapandı haberin yok mu?

*

İade meselesi

Zaman gazetesi idarehanesinde:

İdare memuru — Şu Akbabanın haline imreniyorum doğrusu!

Başmüvezzi — Toplattırılmasına mı?

İdare memuru — Evet!

Başmüvezzi — Neden imreniyorsun?

İdare memuru — Bu hafta onlara bir tek iade gelmiyecek!

*

İki arkadaş

— Şu gelenler Akbabacılar değil mi?

— Evet!

— Haberin var mı, gazeteleri kapandı?

— Ne çıkar, böyle ellerini, kollarını sallıya sallıya gezdikten sonra!

Nurullah Ata diyor ki:

Geçen akşam Nurullah Ata, telâşla Babıâliden aşağı iniyordu. Karşılaştık.

— Vapura mı, Nurullah Ata!

Dedim.

— Hayır, daha mühim bir işim var, amma, söyliyemem.

Dedi.

— Söyle, canım, nedir?

— Söyliyemem, biliyor musunuz adliye ne zaman kapanıyor?

— Adliyede mi işin var?

— Evet!

— Beşte zannederim.

Durdu, düşündü, sonra söylemeden rahat etmiyeceğini anlıyarak:

— Haydi, söyleyim, dedi, Peyami Safayı hapsettirmeğe gidiyorum.

— Sana bir şey mi yaptı?

— Bana bir şey yapmadı.

— Nasıl hapsettireceksin?

— Namık İsmailin ölümüne dair yazdığı bir fıkrasile!

Cebinden gazeteyi çıkartıp gösterdi:

— Oku bak, ne yazıyor, Namık İsmail Peyamiye kalbinden şikâyet etmiş.

— Sana doktorlardan fazla itimadım var, bana bir ilâç ver!

Demiş. Peyami Safa Namık İsmailin nabzını dinlemiş, sonra da ona bir ilâç vermiş.

— Bundan ne çıkar?

— Ne mi çıkar? Bir defa Peyami şehadetnamesiz doktorluk ediyor demektir. Buna mütetabbibilik denir ki kanunen memnudur.

— Başka?

— Namık İsmailin bu kadar genç yaşta niçin öldüğü de anlaşıldı?

— Niçin ölmüş?

— Niçin olacak, Peyami Safanın verdiği ilâçtan!

*

Şikâyet

Bir gün, Azrail, Allaha niyaz etmiş:

— Yarabbi, ya şu doktor (....) nin canını al, yahut beni vazifemden affet!

Cenabı hak sormuş:

— Niçin?

— Çünkü öldürdüklerinin canlarını almağa yetişemiyorum!

Şiir Kıralile Mülâkat

Bu dünya «etme bulma» dünyasıdır. Geçen gün Filorinalıyı Fikretin mezarından dönerken yakaladım, hemen ensesine bindim.

Ben — Üstat, Akbaba için bir mülâkat rica ediyorum.

Filorinalı — Pekâlâ sahifesine ne vereceğiz?..

B. — Biz yevmî gazeteler gibi sizden para almayız!..

F. — Sorun öyle ise sorabildiğiniz kadar...

B. — Sizin her sene Fikretin mezarında nutuk verdiğinize, şiir okuduğunuza kızıyorlar. «Bu iş kala kala Filorinalıya mı kaldı?» diyorlar.

F. — Adam olsunlar da kendileri versinler. Fikreti bu kadar takdir eden bu sanatkâr zatlar neye kendileri vermiyorlar? Besbelli şiirlerimi bastırmak için gazetelerin idare memurlarına para verdiğim gibi mezarlık bekçilerine de «aman şu kıymetli zatları mezarlığa sokmayın» diye para veriyorum.

B. — Başka suale geçelim üstat. Bir çok kimseler sizin şiirlerin bediî ve fikrî kıymetten mahrum olduğunu söylüyorlar. Ne dersiniz?

— Olabilir. Ancak benim şiirlerimin kıymetsiz olduğunu iddia etmek için evvelâ benim lâkırdılarımın lûgat manasını anlamak lâzım. Halbuki bunların çoğu şu hani piyasada çalınıp söylenen şarkıların manasını anlıyacak kadar eski osmanlıca bilmezler, lûgat bilmezler, vezin bilmezler, başkalarının iki satırlık bir manzumesini, veznini bozmadan okuyup yazamazlar. Ben onlar için adeta farisî yahut başka bir ecnebi dilde yazı yazan bir adam gibiyim. Evet ne dediğimi anlamadan lâkırdılarımın yavan ve kıymetsiz olduğunu nasıl anladıklarına şaşıyorum... Besbelli terbiye âlimlerinin dedikleri gibi akılla değil, hisle seziyorlar.

— Üstadım sizin çok söylediğinizi iddia ediyorlar. Çok söylediğiniz de bir şey değil. Yavan ve soğuk konuşuyor diyorlar. Ne buyurulur?

— Bu da olabilir, hakikaten çokça söylerim. Fakat siz de insaf edin. Bana bunu söyliyenlerden bir kısmının az konuşmaları yalnız akıl ve hikmetlerinden mi ileri geliyor?

Uzun ve insicamlı lâkırdı söylemek için kelimeleri birbiri arkasına dizmek, iyi kötü söyliyecek bir lâkırdı bulmak lâzımdır. Beni tenkit edenlerden öylelerini tanırım ki iki lâkırdıyı bir araya getirip üstüste beş dakika lâkırdı söyliyemezler. Kaval tüfeği gibi ağızdan dolma tek tük fikirlerini birbirine bağlıyamazlar. Lâkırdılarının başlamasile bitmesi bir olur. Sözlerinin arkasını getiremedikçe «anladın mı? Anladın mı» diye adamı parmaklarile dürterler.

— Sen radyo almadın mı?

— Hacet yok, benim kaynanam var!

Kadın — [Duvardaki ilânı okuyarak] Dur, kocama söyleyim de, her akşam bir okka ekmek yerine, bir çift iskarpin getirsin!

Nazım Hikmet
Çocukluklarında nasıldılar? : 2

Sözlerimin, fikirlerimin soğuk ve yavan olmasına gelince, bu da pekâlâ mümkündür. Benimle eğlenen bir çok kimseler bilirim ki belki yirmi senedenberi bir mecliste bir espirî yapmak, bir nükte savurmak ihtiyacını duydukları zaman benden başka mevzu bulamazlar. Filorinalının tıraşı, Filorinalının usturası, Filorinalının bilmem nesi... Yarabbi! Yirmi sene evvel biri çıkıp beni ve şiirimi kör bir usturaya benzetmemiş olaymış bu zatlar acaba ne bulup söyliyeceklermiş!

Bir insan yirmi sene, yani aşağı yukarı bütün bir ömür, her tuhaflığı yapmak lâzım geldikçe beni söyler, bir kafa benim usturamı tekrardan usanmaz, koca memleketteki bunca zevzek, münasebetsiz arasından bir ikinci alaylık tip bulup çıkaramazsa o kafayı Fikret üstadımızın meşhur devesinin başı gibi kökünden kesip atmaz da ne yaparsın.

İşte Fikretin mezarından dönüşte şiir kıralının bana söyledikleri...

Bay Saip

Karikatürist

Ramiz

Akbaba sahifelerinde

En sanatkâr karikatürcümüz Ramiz, aylarca süren bir rahatsızlık geçirdi. Şimdi, günden güne iyiliğe gidiyor.

Neşe ve sağlığını bulduğu ilk gün, ilk iş olarak fırçasına sarıldı.

Gelecek sayıda, onun güzel bir eserini göreceksiniz.

Bay Münif

Yerli roman: 34

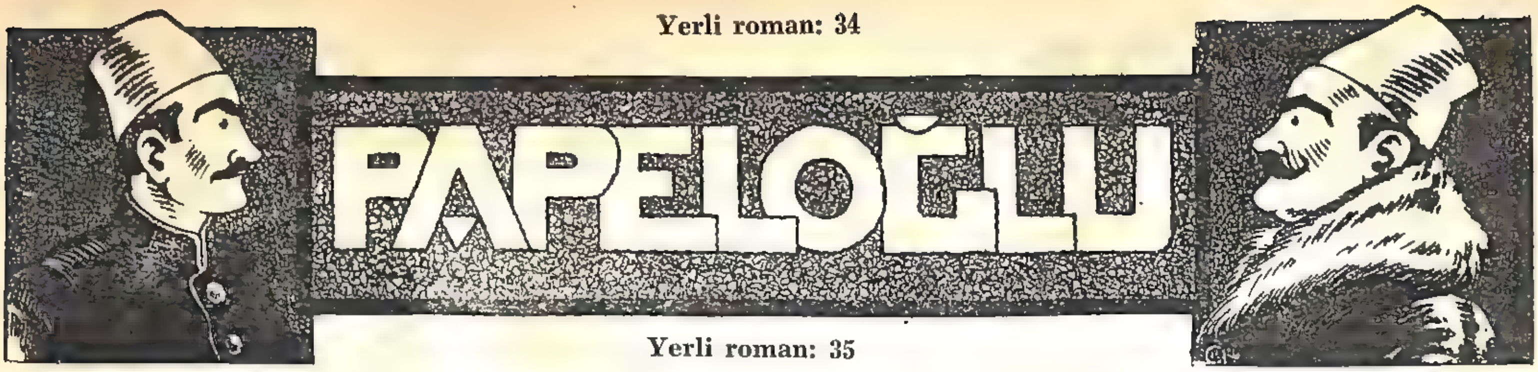

Yerli roman: 35

— Kötünün kötüsü hem de!

Satılmış, birden, yatağın içinde, İzzetînin üzerine atılacak gibi davrandı.

— Ülen, hep gabahat sende!.

İzzetî Efendi, sevki tabiî ile bir adım geriye çekildi:

— Neden, velinimetim?

— Neden olacah? İdare edemiyin!

— A benim iki gözüm efendim: Vasiye muhtaç mısın? Kendi akılcağızın, idrak ve izanın maşallah yerinde! Sonra da, ne kazandığını gerçi alettahmin biliyor isem de, masarifatının bilkülliye yabancısıyım.

— Ülen! Kül yemem ben! Ne deyi kül ye, mül ye diye garıştırıyin?

— Hayır, sultanım! Demem o deme değil..

— Ya, ne deyisin ki?

— Bu haspaya harcadığın, çarçur ettiğin paradan haberim olmadığını arzediyorum. Her ne ise: Mesele şimdiki halde orada değil. Ödenecek bir bonomuz var. Onu bir iki saatin içerisinde ne yapıp yapıp ödemeliyiz. İşte mîrim, vaziyet bu!

Satılmış, küfürler savurarak yataktan aşağı fırladı. İçeride türkü söyliyen Olgaya da, bu küfürlerden bol bol pay çıkararaktan, iskemlenin üzerine dertop edilerek atılmış duran pantalonunu ayağına geçirdi; yeleğini, ceketini, fesini giydi, kendi önde, vergi kâtibi arkada odadan çıktılar. Paldır küldür merdivenleri inip, kapıda bekliyen otomobile atladılar. Doğru Galataya!

O gün piyasa altüsttü. Bazı resmî makamlar, bir takım Rum, Ermeni tüccarla el birliği ederek, bulgur fiatları üzerine korkunç bir spekülâsyona girişmişlerdi. Elinde stok mal bulunanlar, kızgın güneşe maruz bırakılmış çam fıstıkları gibi çatır çatır çatlıyorlar, sapır sapır dökülüyorlardı.

Sonradan tekrar toplatılmak üzere, harbiye levazımının, iaşenin, millî adı altında kurulmuş olan bir takım dalavere ocaklarının ellerindeki yüz binlerce çuval bulgur piyasaya atılmış, maliyet fiatından kırk, elli misli aşağı satışa arzedilmişti.

Bulgurcularda panik baş göstermişti. Bankalara dayananlar, mütemadiyen işliyen telefonla kredilerinin kesildiğini haber alıyorlar, buna karşılık ta alacaklılarının sıkıştırmalarına maruz kalıyorlardı.

Satılmış, yazıhaneye gelir gelmez, Dübaraciyan biraderlere haber göndermiş, bononun bir hafta temdidini rica etmişti. Oraya giden adam şu cevapla geldi:

— Başka defa olsa, başımız üstüne! Bir hafta değil, bir sene uzatalım. Fakat biz dè çok dardayız. Onun için, behemehal bu akşama kadar paranın ödenmesini isteriz!

Satılmış, burnundan soluyordu. Otuz beş bin lirayı, şu bir kaç saatin içinde nereden tedarik edecekti? İtibarı Millîdeki parayı getirtti. Depolarda yüz bin kilodan fazla malı vardı. Bunlar, daha bir gün evvelsine kadar, şöyle sokağa atılsa otuz kırk bin lira edecekken, bugün piyasanın bu haline göre 400 lira bile tutmıyacaktı. Bankaların hepsine de baş vurdu. Malını rehin etmek istedi. Kabul etmediler. Çıldıracaktı!

Aklına birşey geldi. Bin naz ve minnetle, Dübaracıyandan kırk sekiz saatlik bir mühlet koparabildi. Doğruca metresinin yanına koştu. Vaziyeti anlattı. Apartımanın terhin edilmesi için muvafakatını diledi.

— Gorhma! dedi. Bir aya galmaz, gurtarırın evvel Allah! Üstelik te, sağa bir de dükkân alırım.

Karı, dudağını büktü:

— Ben istemem tukân.. Bu kadar salistim, sabaladim, bir partamento aldım.. Simdi kaypetezeyim?

— Edirnekapıda hiç eskimiyecek bir yol yapılıyormuş..
— Elbet eskimez.. Oradan günde kaç kişi geçer ki!..

— Tekilifime ne zaman (evet) diyeceksiniz?
— Plâjda sizden başka erkek kalmadığı gün!

— Amanın Olga! Sen biliyin.. Ocağına düştüm.

— Olmaz! Ne vakit ben partamento verezeyim, o zaman ben dusezeyim ocak içerisinde, yanazayim..

Karı, nuh diyor, peygamber demiyordu. Papeloğlunun kan başına çıkmıştı. Yeis ve hiddetle, metresini saçlarından yakaladığı gibi, bir temiz dayak attı. Konu komşu üşüşüp ayırdılar. Keteon Efendi mutfağa sinmiş, gürültüyü merak edip te gelen bitişik apartımanın kapıcısına konferans veriyordu:

— Karı ilen kocanın, metres ilen amanın ortalık yerine girmek, sözüm bundan dışarıya, Arnavutköyün akıntısında adam kurtarmağa benzer. Boğulan kurtulur da, dibi boylayan sen olursun. Bizim Papelzade beyimiz, karı kısmısının, biftek gibi, döğüldükcez kıyaklaştığını biloor olmalı. Parası biten âşık sopaya sarılır. Kesei hamiyeti boşandıkcaz, madama cenabları da nazı artırdığı gibi, böyle çıngar çıkacağı besebelli idi. Allah vere de, aralarında kopacak ipin ucu Keteon senakârınızın kellei bâlasına değmiye. Yoksam, tam ırahat edecek kapuyu bulmuşken, tekrardan, haşa minhuzur, köpeğin tersi gibi yalıya inmek berbad olacaktır.

Yukarıda, merdiven başından bir ses gürledi:

— Ülen, gâvur oğlu gâvur!.

Keteon Efendi seğirtti:

— Buyrun, beyzadem! Emret!

— Goş, bağa o İzzet olucah gatırı al, gel! Yollarda eğleşme, imüğünü sıharın!

— Korkma efendiciğim! Kertede bundayım!.

— Otomofile bin, get. Çabuh!

— Merak etme.. Uçtum, gitti!

Keteon, hemen sokağa fırladı. Köşe başındaki tütüncüden, telefonla yazıhaneyi buldu, İzzetî Efendiye Satılmışın arzusunu bildirdi. Kendisi, oracıkta bekliyecek, eve vergi kâtibi ile birlikte girip, sonra da otomobil masrafı gösterecekti. Bu havadan gelecek kazanca mahsuben, paraya kıydı, bir paket kalıp sigarası aldı, bir de çay getirtti, beklemeğe koyuldu.

On dakika sonra, İzzetî Efendi orada idi. Kendisini önliyen Keteona sordu:

— Hayrola? Velinimet beni niçin çağırıyor? Ne yapacak?

Keteon, usul usul izahat vermeğe koyuldu:

— Panım içi pan ga!. Evde, birdenbire, hıp deyi bir fırtına koptu.. bir iki tane şimşirek çaktı ama, esbabini eyicez ağnaamadım. Allah bilir, karı genem seninkinden para istedi.. O da altık dayattı olmalı.

İzzetî Efendi, hiç cevap vermiyordu. İşin içyüzünün böyle olmadığını anlamıştı. Ve derhal, o da, kendince bir plân kuruyordu. Birlikte eve girdiler, yukarı kata çıktılar.

Olga, yüzü koyun karyolanın üzerine kapanmış, için için hıçkırıyordu. Papeloğlu da, odanın içinde, ağzında sigara, bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu. Keteon:

— İşte, beyzadem! Hıp deyi, İzzet Beyimizi aldım, geldim... Saata bakmış isen, on takke bilem sürmediğini görmüşündür. Otomobili aleretur tutmuş isem, ürüzger gibi gidip geldim..

Diyerek bir sürü lâf kalabalığı tut-

tururken, Satılmışın hiddetli hiddetli çıkışması üzerine, dilini yutup, ters yüzüne mutfağına döndü.

İki arkadaş şimdi karşı karşıya idiler. Olga, hâlâ ayni vaziyette ağlıyordu. Satılmışın, vergi kâtibine ilk sözü:

— Ne yapacağız? diye sormak oldu.

— Bilmem.

İzzetî Efendi, menfi bir tavır takınmayı her şeyden eslem buluyordu. Yolda gelirken çizdiği plânda, artık bu ortaklığı bırakıp ta, hazır vesile varken, ayrılmayı kurmuştu. Zaten, ne bonolarda, ne faturalarda, ne de, birlikte gördükleri ticarî muamelelerin hiç birinde, kendi ortaklığını gösterir, kendi sermayesini tehlikeye koyar bir kayıt, bir işaret yoktu.

Evvelce de yazdığımız gibi, onun bütün serveti emlâke, vefaen ferağe yatırılmış, kısmen de altın para olarak, kendince emin bildiği yerlerde saklanmakta bulunmuştu.

Satılmış, düşünceli ve sinirli, biraz daha gezindikten sonra, önce, metresine döndü ve haykırdı:

— Ne vıyaklayıp duriyin be?! Yıhıl şuradan!

Karı, yay gibi, yatağın üzerinden kendini yere attı ve arkasına bile dönüp bakmadan, hızla kapıyı vurarak, çıktı, öbür odaya gitti.

İzzetî Efendi, yerinde mıhlanmış, duruyordu. Satılmış, sualini tekrar etti:

— Nideceğiz, ülen? Bir şey olsun di!

O güne kadar, âdi bir dalkavuk gibi, Satılmışın her halini, her hareketini pehpehlediği halde, vergi kâtibi hayrete şayan bir pervasızlıkla, bir hayasızlıkla:

— Mîrim! dedi. İçimdeki hulûs ve muhabbetten cesaret alarak, velinimetime min gayri haddin pek çok nasihatler ettiğim zaman, bu fakiri dinlemek mürüvvetinde bulunmadın. Elbette ki bu gidişin sonu bu olacaktı. Bu menhus, bu mendebur facirei fasikaya bu mertebe yüz vermek efendimin zekâsına, dirayetine, şanına yakışır mı idi? Haydi yüz verdin. Ya, elini, avucunu, keseni açıp ta, varını yoğunu ne diye bezledersin? Değer mi?.

Saf bir ruh taşıyan Satılmış, bu itabın karşısında, hocasından azar işiten bir mektep çocuğu gibi mahcup, başını önüne iğmiş, düşünüyordu.

Bundan cesaret alan vergi kâtibi perdeyi biraz daha yükseltti:

— Memlekette, Allah bağışlasın, çoluğun, çocuğun var. İnsan hovardalık ta, çapkınlık ta eder amma, yolile.. Âdap ve erkânı ile. Elin gâvur karısına bağlanıp, şeref ve itibarını sakatlıyacak kadar, saçılıp dökülmek, alnının teri ile kazandığını onun ayak ucuna serpmek, bunlar sana yakışır mı, a velnimetim? Kaç defa söyledim? Kaç kereler efendimi ikaza cüret ettim?.

Zavallı Satılmış, son derece yumuşamıştı.

— Haklısın, İzzet! diye mırıldandı. Emme bu dediklerin bizim Dübaracının alacağını ödemez. Çareme bak, benim!

— Mezbureye söyle.. Emret: Apartımanı karşılık gösterip bir yerden para kaldır.

— Dedim.. Yanaşmiyi..

— Öyle şey mi olur? Cebret!

— Dayah bile attum, İzzet!. Garı domuzluh idiyi..

— Bir kereben söyleyim, istersen.

(Arkası var)

Yalnız sağlamlık ve ucuzluk değil!

SUMER BANK

Fabrikalarında, Türk işcisinin elinden çıkan malları

Yerli Mallar Pazarında

Gözden geçiriniz: Örgünün inceliği, kumaşın sağlamlığı, fiyatın ucuzluğu kadar

Zevkin inceliği de

Sizi hayran edecektir. Sümer Bank fabrikalarının mamulatında en büyük muvaffakıyet budur :

Güzelliği, sağlamlık ve ucuzlukla birleştirmek!

İstanbul — Galata — Beyoğlu — Ankara — İzmir — Samsun

Ecnebi Karikatürleri

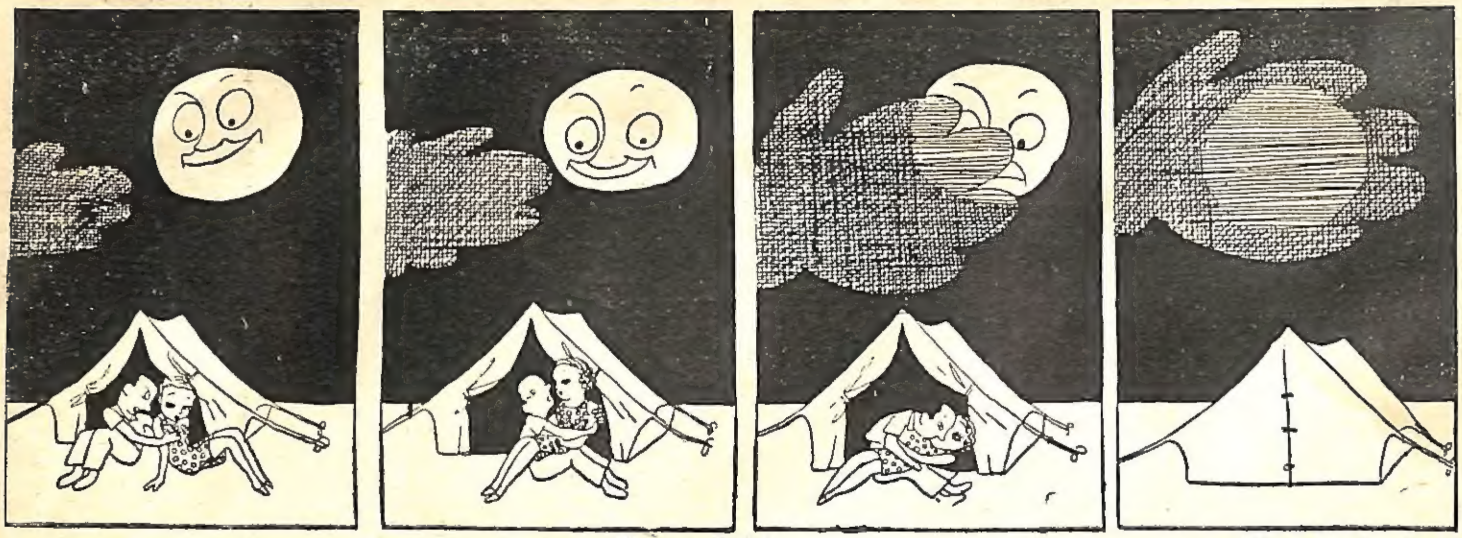

Yazısız hikâye [Fransız karikatürü]

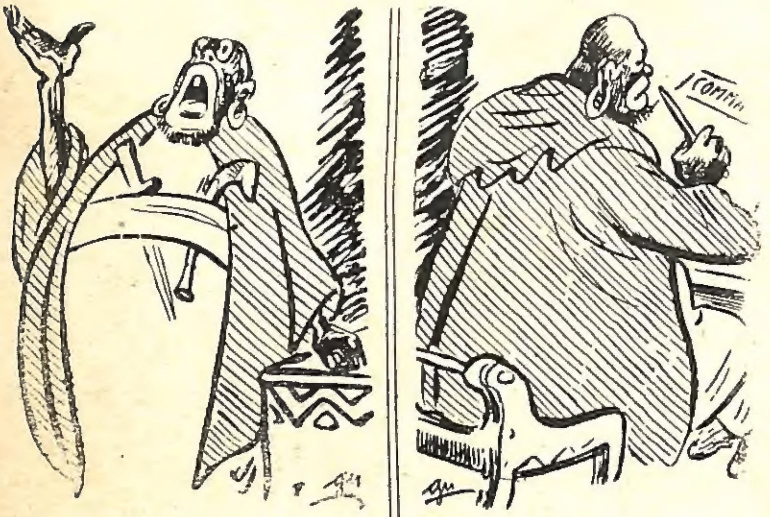

Habeşistan böyle konuşuyor:
— Sulh.. Sulh.. Sulh!..

Böyle yazıyor:
— Top.. Tüfek.. Cephane!..
[İtalyan karikatürü]

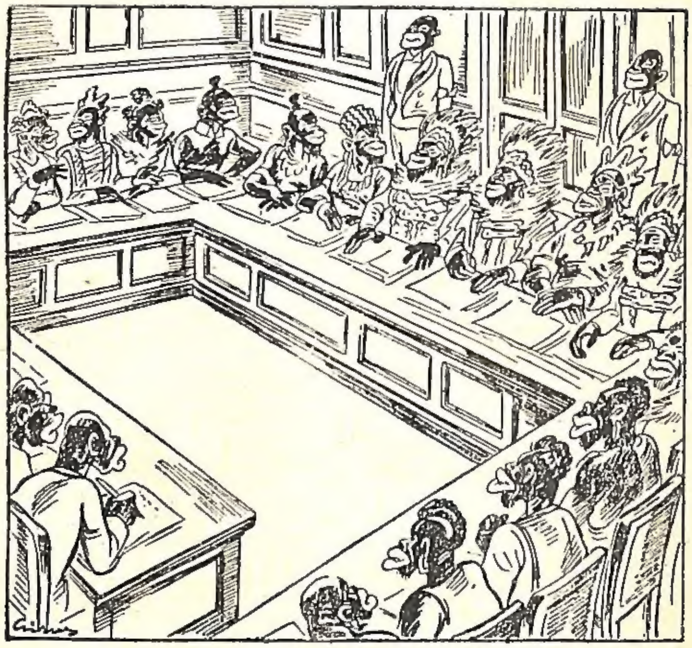

Milletler Cemiyeti, bu gidişle ne hale gelecek!
[İtalyan karikatürü]

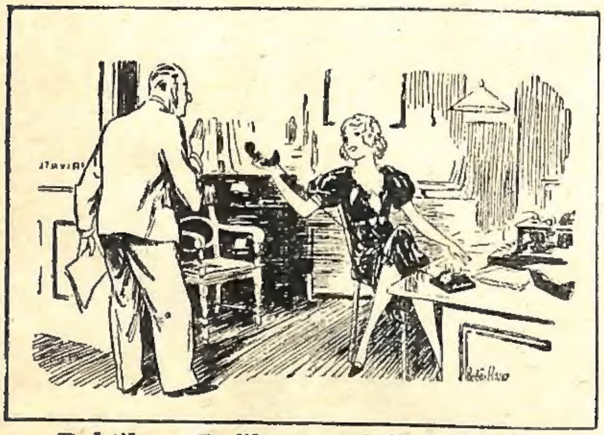

Daktilo — Refikanız, telefonla buseler gönderiyor..
Patron — Siz alın da bana iade edin!..
[İngiliz karikatürü]

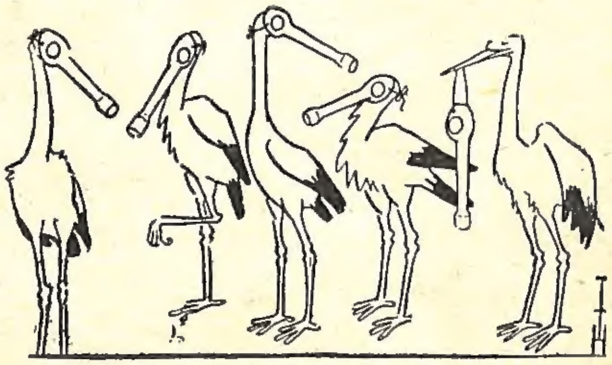

Habeşistanda leylekler böyle uçacak!
[Alman karikatürü]

FRİGİDAİRE soğuk hava dolabından çıkan içilerin lezzetine bir eş yoktur.

Bu sıcak günlerde buram buram terlemeyiniz. Yiyeceklerinizi içeceklerinizi serin tutan bir

FRIGIDAIRE

Otomatik hava dolabı alınız.

İlk taksit olarak vereceğiniz 10 lira ile siz de bir FRİGİDAİRE alınız ve hayatın zevkine varınız.

Bugün en ufak ailede bile bir FRİGİDAİRE var. Sizin de neden olmasın? Emrediniz, ayağınıza gelsin.

BOURLA BİRADERLER ve Ş^{SI}

Galata Hazaren Caddesi — Beyoğlu: İstiklâl Caddesi — Ankara Bankalar Caddesi — İzmir: Gazi Bulvarı

Yakında çıkıyor.

En sürekli, en parlak, en çabuk yanan yeni kömür yakında çıkıyor.

Yakında çıkıyor.

En temiz, eli yeri kirletmiyen, boyasını bulaştırmayan yeni kömür yakında çıkıyor.

Yakında çıkıyor.

En çok ısıtan, en parlak yanan, yanarken parçalanmıyan yeni kömür yakında çıkıyor.

Yakında çıkıyor.

En kolay tutuşan, her sobada ve maltızda yanan yeni kömür yakında çıkıyor.

Bu beklediğiniz ideal kömür

TÜRK ANTRASİTİ dir.

Acele etmeyin, Bekleyin..